

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 26 april 1932 kl. 4 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 4, i anledning av väckt motion angående åläggande för myndighet, som utbetalar bidrag av statsmedel, att lämna vissa uppgifter till bidragets mottagare.

I en inom andra kammaren väckt och till dess *andra* tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 410, har herr *Lundström* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att länsstyrelserna och andra myndigheter, som verkställa utbetalning av bidrag av statsmedel, åläggas att i början av varje år till stads-, kommunal- och kyrkofullmäktige eller, där stads-, kommunal- och kyrkofullmäktige ej finnas, till rådstuga, kyrko- och kommunalstämma, vägstyrelse, eller annan styrelse, menighet eller institution översända en sammanställning av vad som utbetalats av bidrag av statsmedel under det sist förflutna kalenderåret till respektive här nämnda institutioner, styrelser och menigheter.

Motionen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttranden över motionen av riksräkenskapsverket samt länsstyrelserna i Stockholms och Göteborgs och Bohus län. Dessutom har utskottet berett Svenska stadsförbundet och Svenska landskommunernas förbund tillfälle att inkomma med utlåtanden i frågan. Riksräkenskapsverket har hänvisat till sin nedan återgivna skrivelse till Kungl. Maj:t den 16 juni 1926. Övriga yttranden äro såsom bilagor fogade till detta betänkande.

Yttranden.

Spörsmålet om bättre kontroll å statsbidrag till kommuner har tidigare varit föremål för uppmärksamhet. Sålunda avgav riksräkenskapsverket den 16 juni 1926 en skrivelse i ämnet till Kungl. Maj:t. Framställningen var av följande lydelse:

Frågans tidigare behandling.

»Sedan kommunalfullmäktige i Tärendö den 31 sistlidne januari beslutat verkställa granskning av kommunens räkenskaper för de senaste tio åren, har en av de härtill utsedda revisorerna hos riksräkenskapsverket anhållit om kontoutdrag över alla genom länsstyrelsen i Norrbottens län under nämnda tidsperiod till kommunen avsända medel. Liknande framställningar hava beträffande andra kommuner vid flera olika tillfällen gjorts hos riksräkenskapsverket.

Riksräkenskapsverket 1926.

Länsstyrelserna utbetala till kommunerna medel av skilda slag, såsom statsbidrag till avlönande av folkskollärare, till undervisning i slöjd o. dyl. I länsstyrelsernas räkenskaper finnas emellertid icke upplagda några konti, vari de till respektive kommuner utbetalta medlen äro sammanförda, varför fullständiga uppgifter i nu berörda hänseende icke kunna lämnas av riksräkenskaps-

verket utan ett tidsödande arbete, för vilket ämbetsverket icke ser sig i stånd disponera erforderlig arbetskraft. Att för framtiden ålägga länsstyrelserna att i sina räkenskaper upplägga särskilda konti för ifrågavarande utbetalningar anser sig riksräkenskapsverket icke heller kunna ifrågasätta, då detta i hög grad skulle öka länsstyrelsernas arbete med bokföringen.

Med hänsyn till de betydande belopp, som kommunerna erhålla från länsstyrelserna och övriga statsmyndigheter i form av statsbidrag eller eljest, måste det anses vara av grundläggande betydelse för den kommunala revisionen att erhålla tillförlitliga uppgifter om de medel, som i sådant hänseende utbetalts. Även må framhållas att det för staten är av särskilt intresse, att garantier skapas för att de bidrag, som av statsmedel anvisats åt kommunerna, verkligen komma avsedda ändamål till godo och icke disponeras av obehöriga. Riksräkenskapsverket finner därför nödvändigt att åtgärder vidtagas, som bereda kommunerna möjlighet till kontroll, att medel av ifrågavarande art tagas till uppbörd i kommunernas räkenskaper. Detta gäller icke blott medel, som länsstyrelserna utbetala till kommunerna, utan samtliga medel, vilka statsmyndighet eller statstjänstemän å tjänstens vägnar översända, t. ex. handräckningsmedel, som tillställas kommun av landsfiskal etc.

Vid övervägande av huru denna fråga lämpligen bör ordnas, har riksräkenskapsverket kommit till den åsikten, att den effektivaste kontrollen och på samma gång den enklaste att genomföra skulle åvägabringas, därest föreskrift meddelades, att statsmyndigheterna vid utbetalningar av medel till kommunala myndigheter alltid skola insätta medlen å postgirokonto för kommunerna. Såsom en följd härav skulle kommunerna vara skyldiga att öppna sådana konti, vilket kommer att i viss mån underlättas genom de ändrade bestämmelserna om grundbelopp i postgiroförordningen, som meddelats genom kungörelse den 4 dennes, nr 182. Den sålunda föreslagna insättningen av medlen å postgirokonto är avsedd endast att vara ett kontrollmoment. Något hinder för kommunerna att sedermera göra medlen räntebärande på annat sätt än att låta dem kvarstå å sådant konto bör därför icke förefinnas.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer riksräkenskapsverket, att Eders Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder i syfte att statsmyndigheternas utbetalningar av medel till kommunerna verkställas genom medlens insättande å postgirokonto för vederbörande kommun.»

Den sålunda av riksräkenskapsverket väckta frågan upptogs sedermera av riksdagens år 1928 församlade revisorer, som anförde följande:

*Statsrevisorer
1928.*

»I länsstyrelsernas åligganden ingår bland annat att till kommunerna utbetala medel av skilda slag såsom statsbidrag och dyrtidstillägg till avlönande av folkskollärare, statsbidrag till anordnande av undervisning i slöjd, bidrag från kyrkofonden till avlönande av prästerskapet, skatteutjämningsmedel m. m. Sammanlagt torde för närvarande av länsstyrelserna till kommunerna utbetalas dylika medel med omkring 100 miljoner kronor för budgetår. Vid sin granskning av länsstyrelsernas räkenskaper hava revisorererna uppmärksammat, att några konti, vari de sålunda utbetalda medlen äro sammanförda för varje kommun, icke finnas upplagda i räkenskaperna, varför exakta uppgifter i berörda hänseende icke torde kunna lämnas vare sig av länsstyrelserna eller riksräkenskapsverket utan ett tidsödande arbete. Med hänsyn till de betydande belopp, som kommunerna erhålla från länsstyrelserna, måste det ur statens synpunkt vara av särskilt intresse, att betryggande säkerhet förefinnes för att berörda

medel verkligen komma kommunerna till godo och icke obehörigen disponeras. Även torde det vara av grundläggande betydelse för den kommunala revisionen att erhålla tillförlitliga uppgifter om de medel, som i sådant avseende utbetalats. Revisorerna finna det därför nödvändigt, att åtgärder vidtagas, som bereda statsverket och kommunerna möjlighet till kontroll i förevarande hänseende. Detta gäller för övrigt icke blott medel, som länsstyrelserna utbetala till kommunerna, utan samtliga medel, vilka statsmyndighet eller statstjänstemän å tjänstens vägnar översända, t. ex. handräckningsmedel som tillställas kommun av landsfiskal.

En utväg att vinna en dylik kontroll vore måhända, att föreskrift meddelades därom, att statsmyndigheterna vid utbetalningar av medel till kommunala myndigheter skola insätta medlen å postgirokonto för kommunerna. Såsom en följd härav skulle kommunerna vara skyldiga att öppna sådana konti. Då den sålunda företagna insättningen av medlen endast vore avsedd såsom ett kontrollmoment, borde givetvis något hinder för kommunerna att sedermera göra medlen räntebärande på annat sätt än att låta dem kvarstå å sådant konto icke förefinnas. Det synes revisorerna önskvärt att en närmare undersökning företages, huruvida det nu antydda förfarandet kan vara ändamålsenligt och i övrigt lämpligt. Vid en dylik undersökning torde emellertid även andra sätt för ernående av den åsyftade kontrollen böra övervägas.»

Statsutskottet förklarade i sitt utlåtande, nr 94, vid 1929 års riksdag i anledning av statsrevisorernas berättelse, att den av revisorerna och riksräkenskapsverket upptagna frågan borde bli förämål för närmare utredning och att åtgärder snarast möjligt borde vidtagas för ernående av förbättrad kontroll i fråga om nämnda medel. Då emellertid spörsmålet syntes vara förämål för övervägande, ansåg sig utskottet icke böra påkalla någon åtgärd från riksdagens sida. Utskottet underströk dock, att frågan var av sådan vikt, att utskottet hade velat omförmåla för riksdagen vad som förekommit.

Statsutskottet
1929.

Utskottet vill i likhet med 1929 års statsutskott understryka betydelsen av att spörsmålet om bättre kontroll å statsbidragen till kommunerna m. m. snarast bringas till sin lösning. Enligt vad utskottet inhämtat är den ovan av statsutskottet omnämnda utredningen ännu icke avslutad. Vid det förhållande, att utredning pågår, anser sig utskottet, som livligt hoppas, att proposition i ämnet skall kunna avlätas till 1933 års riksdag, ej kunna tillstyrka den väckta motionen.

Utskottet.

Utskottet får alltså hemställa,

att hr Lundströms förevarande motion, nr 410, icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 22 april 1932.

På utskottets vägnar:

JOSEF WEIJNE.

Närvarande: herrar *Weijne*, *Andersson* i *Dunker*, *Johnsson* i *Norramhammar*, *Eurén**, *Björling*, *Rosander**, *Lundqvist* i *Baggarbo*, *Olsson* i *Österbo*. *Nordkvist* och *Andersson* i *Tungelsta*.

* Ej närvarande vid utlåtandets slutjustering.

Till Riksdagens andra kammars andra tillfälliga utskott.

Sedan länsstyrelsen genom nådig remiss den 19 februari 1932 anbefallts avgiva yttrande över en inom andra kammaren av herrar Lundström med flera väckt motion (nr 410) angående åläggande för myndighet, som utbetalar bidrag av statsmedel, att lämna vissa uppgifter till bidragets mottagare, får länsstyrelsen i ärendet anföra följande.

Länsstyrelsen erinrar till en början om att det i motionen berörda spörsmålet tidigare varit föremål för uppmärksamhet. Riksräkenskapsverket har i underdanig skrivelse den 16 juni 1926 framhållit betydelsen av att den kommunala revisionen erhåller tillförlitliga uppgifter om de statsmedel, som utbetalas till kommunerna, samt föreslagit, att statsmyndigheternas utbetalningar till kommunerna i sådant syfte skulle ske genom insättning å för kommunerna öppnade postgirokonton. Riksräkenskapsverket har ansett, att den önskade kontrollen enklast kunde genomföras genom anlitande av postgiroförörelsen, enär i länsstyrelsernas räkenskaper icke funnes särskilda konti för de till respektive kommuner utbetalade medlen och det icke heller kunde ifrågasättas att ålägga länsstyrelserna att i sina räkenskaper upplägga sådana konti, vilket skulle i hög grad öka länsstyrelsernas arbete med bokföringen. Uti den 28 februari 1929 avgivet utlåtande i anledning av riksräkenskapsverkets skrivelse har länsstyrelsen uttalat sig för en kontrollanordning genom överlämnande årsvis till de kommunala revisorerna av å länsstyrelserna för varje kommun upprättade kontoutdrag samt framhållit, att den härför erforderliga bokföringen endast skulle kräva en måttlig kostnadsökning. I samband härmed har länsstyrelsen även erinrat om den genom kommunikationsdepartementets skrivelse den 26 november 1926 inrättade särskilda kontrollen beträffande statsbidrag till våghållningsdistrikt och påpekat, att det därvid stadgade förfaringssättet lämpligen kunde överföras å alla utbetalningar från statsmyndigheterna till kommunala institutioner.

I anslutning till sina tidigare uttalanden i ämnet finner sig länsstyrelsen böra instämma i motionens syfte. Det måste anses vara såväl ett statligt som ett kommunalt intresse, att den kommunala revisionens effektivitet ökas. De i motionen föreslagna åtgärderna torde dock icke böra genomföras utan en föregående undersökning av den ungefärliga arbets- och kostnadsökning, som därigenom skulle uppkomma i de olika länen. Vissa ändringar i föreskrifterna om länens räkenskaper, avseende uppläggande av särskilda konti för kommunerna eller andra anordningar för underlättande av ifrågavarande uppgifters sammanställande, synas också för ändamålet erforderliga. Länsstyrelsen finner sig på grund härav böra förorda, att berörda förhållanden underkastas en närmare utredning för att möjliggöra genomförandet av de i motionen föreslagna åtgärderna. Stockholm å landskontoret den 9 mars 1932.

På länsstyrelsens vägnar:

J. G. LÖWGREN.

A. M. BECKIUS.

Till Riksdagens andra kammars andra tillfälliga utskott.

På grund av föreskrift i Kungl. Socialdepartementets skrivelse den 19 februari 1932 får Kungl. Maj:ts befallningshavande härmed avgiva begärt yttrande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion, nr 410, angående åläggande för myndighet, som utbetalar bidrag av statsmedel att lämna vissa uppgifter till bidragets mottagare.

Motionens innebörd är, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att länsstyrelserna och andra myndigheter, som verkställa utbetalning av bidrag av statsmedel, skulle åläggas att i början av varje år till stads-, kommunal- och kyrkliga myndigheter, vägstyrelse eller annan styrelse, menighet eller institution översända en sammanställning av vad som utbetalats av bidrag av statsmedel under det sist förflutna kalenderåret till ovannämnda institutioner m. fl. Syftet med motionen är att genom dylika sammandrag erhålla ett värdefullt instrument för en effektiv kontroll för vederbörande såväl styrelse som revisorer.

För bedömande av den i motionen föreslagna anordningens behövlighet och lämplighet torde det vara av intresse att undersöka vad till åstadkommande av sådan kontroll redan finnes föreskrivet eller åtminstone i detta län åtgöres.

Utöver i motionen omförmälda utbetalningar av statsmedel till kommuner m. fl. hava länsstyrelserna enligt gällande föreskrifter att tillhandahålla och redovisa uppbördsmedel av olika slag.

Sålunda avlämnas enligt gällande föreskrifter årligen av länsstyrelserna årsräkningar rörande landstingsmedel och sjukvårdsavgifter, riddarhusmedel, vägskattemedel, hästförsäkringsavgifter m. fl. dylika medel, vilka på grund av särskilda föreskrifter uppbäras och redovisas av länsstyrelser, avgifter till hus-hållningssällskapet, anslag till vägstyrelserna ur automobilskattefonden, Malmö barnhusfonds medel m. fl.

I skrivelse den 26 november 1926 har Kungl. Maj:t föreskrivit länsstyrelserna att lämna vissa uppgifter till vägstyrelserna och dessas revisorer om verkställda utbetalningar.

Inom detta län har den föreskrivna åtgärden om underrättelser till revisorer från och med den 1 januari 1929 tillämpats även beträffande utbetalningar av statsmedel till andra än vägstyrelserna. I skrivelse den 13 december 1928 har Kungl. Maj:ts befallningshavande lämnat underrättelse om denna åtgärd för den händelse Kungl. Maj:t skulle finna ett allmänt stadgande i ämnet lämpligt.

Av riksräkenskapsverket har fråga väckts om åtgärder i syfte, att statsmyndigheternas utbetalningar till kommunerna skulle verkställas genom medlens insättande å postgirokonto. I ett den 18 april 1929 avgivet underdånigt utlåtande har Kungl. Maj:ts befallningshavande — med upplysningar om de kontrollåtgärder, som här i länet tillämpas vid utbetalningar av statsmedel — tillstyrkt förslaget.

Slutligen har Kungl. Maj:ts befallningshavande den 4 april 1931 avgivit underdånigt utlåtande över väckt förslag rörande sättet för utbetalning till vederbörande skoldistrikt av statsbidrag till skolväsendet.

Kungl. Maj:ts befallningshavande tillåter sig här bilägga avskrifter av nämnda tre skrivelser jämte ett exemplar av den i sistnämnda skrivelse omförmälda

bilagan A. Även bifogas ett antal andra blanketter, som för underrättelseändamål här användas.

Såsom i sistberörda skrivelse framhållits tillämpas här i länsstyrelsen sedan flera år tillbaka den praxis, att vid utbetalningar härifrån, som ske genom å riksbanken utställd check, därest utbetalningsbeloppet är 2,000 kronor eller däröfver, men eljest genom postanvisningar, i förra fallet checken åtföljes av särskild uppgift om beskaffenheten av de medel, som översändas, och att i senare fallet en motsvarande anteckning göres å därför avsedd plats å postanvisningsblanketten, vilken del ju får av mottagaren fränskiljas vid medlens utkvitterande.

Genom dessa åtgärder vill det synas som om fullt tillfredsställande upplysningar härifrån lämnas såväl till i motionen avsedda myndigheter, styrelser eller menigheter som även till revisorerna. Det tillhandahålles ju härigenom vederbörande de debetverifikationer, som äro behöfliga såväl för myndigheten eller styrelsen vid upprättande av deras räkenskap som för revisorn vid hans granskningsarbete. Detta här praktiserade sätt har även i en artikel i majhäftet 1931 av tidskriften »Sunt förnuft» omnämnts såsom efterföljansvärt.

Om liknande åtgärder komma att föreskrivas för alla utbetalande statsmyndigheter kan det ifrågasättas, om den i motionen föreslagna åtgärden kan anses behöflig. — Den synes nämligen innebära ett dubbelarbete för länsstyrelserna, vilkas arbetsbörda är stor och vars hårt ansträngda arbetskrafter icke böra utan tvingande skäl ytterligare belastas. — Genom den av utvecklingen å olika områden framtvingade lagstiftningen tillföras länsstyrelserna alltjämt nya eller vidgade arbetsuppgifter utan att de till länsstyrelsernas förfogande stående arbetskrafterna i motsvarande grad ökas. Kungl. Maj:ts befallningshavande behöver i detta avseende endast framhålla automobil- och vägväsendet samt taxeringsarbetet.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har verkställt en undersökning för att kunna bedöma huru stort arbete den föreslagna åtgärden skulle kräva. Enligt här bilagd förteckning skulle uppgifterna beröra bortåt 80 utgiftstitlar. Kassaposternas antal beräknas till mellan 2,500 å 3,000. Arbetet innebär emellertid icke endast rent avskrivande av vederbörande utgiftskonton, utan måste för varje myndighet, till vilken uppgift skall lämnas, ur dessa konton utplockas de kassaposter, som angå samma myndighet. Detta medför uppenbarligen vida längre arbetstid och kräver större uppmärksamhet än ett mekaniskt renskrivningsarbete. Huru lång tid och huru stor arbetskraft, som för arbetet kan behövas, läser icke kunna närmare beräknas.

Utan att vilja direkt uttala sig emot den i motionen föreslagna anordningen, vars ändamål enligt Kungl. Maj:ts befallningshavandes uppfattning är synnerligen beaktansvärd, har Kungl. Maj:ts befallningshavande dock, under hänvisning till vad ovan anförts, velat ifrågasätta, huruvida ej det åsyftade målet kan ernås på ett mindre arbetstyngande sätt genom användande — tilläventyrs i någon utvidgad och förbättrad form — av det system, som här tillämpats.

Göteborg, i landskontoret, den 9 mars 1932.

På länsstyrelsens vägnar:

A. CENTERWALL.

ERNST THORIN.

Till Riksdagens andra kammarens andra tillfälliga utskott.

Sedan svenska stadsförbundet beretts tillfälle att till utskottet inkomma med utlåtande över en inom andra kammaren av herr Lundström m. fl. väckt motion nr 410 angående åläggande för myndighet, som utbetalar bidrag av statsmedel, att lämna vissa uppgifter till bidragets mottagare, får förbundets styrelse härmed anföra följande.

Styrelsen finner för sin del motionens syfte synnerligen beaktansvärt. Det är en ofta upprepade gånger erfarenhet, att vid den kommunala revisionen granskningen av inkomstsidas poster bereder de största svårigheterna, och det visar sig gång efter gång, att en oärlig kassaförvaltare med kännedom om detta förhållande specialiserar sig just på en oriktig bokföring av inkomsterna. Som i motionen framhålles, är det f. n. för revisorerna förenat med mycket besvär och tidsutdräkt att från olika håll erhålla uppgifter om utbetalda bidrag. Mycket vore därför säkerligen vunnet genom en anordning i enlighet med motionärernas förslag.

Det må emellertid framhållas, att ytterligare fördelar skulle vinnas genom det av styrelsen på sin tid tillstyrkta förslaget, att alla statsbidrag skulle översändas till en och samma myndighet inom kommunen. Detta förfaringssätt synes ägnat att ytterligare underlätta kontrollen.

Motionärerna ha nu föreslagit, att underrättelser om statsbidragsbeloppen skulle lämnas i stad stadsfullmäktige, givetvis för vidare befordran till vederbörande revisorer. Ett sådant förfaringssätt torde få anses innebära en betydande säkerhet för att meddelanden från samtliga bidragsgivande statliga myndigheter komma revisorerna tillhanda. Men alldeles uteslutna skulle icke heller för framtiden alla manipulationer vara. Graden av trygghet bleve väl beroende på de former, som utbildade sig för själva överlämnandet från fullmäktige till revisorerna. Om samtliga meddelanden lämnades en stadsförvaltningen utomstående myndighet såsom länsstyrelse eller magistrat, hos vilken myndighet revisorerna kunde erhålla samlade besked, synas möjligheterna att undgå kontrollen tämligen uteslutna. Samma resultat torde dock enklare kunna erås, om samtliga statsbidrag tillställdes kommunerna genom postgiro, från vilket revisorerna då kunde erhålla behövliga besked.

Med framhållande av ovan antydda detaljönkemål vill styrelsen för sin del livligt tillstyrka åtgärder i motionens syfte.

Stockholm den 25 februari 1932.

För Svenska stadsförbundets styrelse:

A. BORGSTRÖM.

Dess ordförande.

Henning Karlson.

Till Riksdagens andra kammarers andra tillfälliga utskott.

Då Svenska landskommunernas förbund beretts tillfälle att avgiva yttrande över en inom riksdagens andra kammare av herr Lundström m. fl. väckt motion nr 410, får förbundets styrelse anföra följande.

Under framhållande av svårigheterna för kommunerna att utöva kontrollen av de till kommunerna för olika ändamål och behov utgående statsmedel, ha motionärerna föreslagit, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om att länsstyrelserna och andra myndigheter, som verkställa utbetalning av dylika medel till kommuner och andra menigheter, skulle åläggas att i början av varje år till kommunernas beslutande organ översända uppgift på, vad som under föregående år utbetalats till kommunernas förvaltningsorgan.

Mot en sådan anordning, som avser att underlätta kontrollen över mottagna statsmedel, kan från kommunal synpunkt ingen erinran göras. Styrelsen får därför uttala sin anslutning till förslaget syfte och vill blott framhålla några synpunkter på sättet för den ifrågasatta underrättelsens överbringande till kommunen.

Motionärerna hava föreslagit, att uppgiften om det utgångna statsbidraget skall översändas till respektive kommuns beslutande myndighet såsom stads-, kommunal- och kyrkofullmäktige eller, där sådana ej finnas, till rådstuga, kyrko- och kommunalstämma samt till vägstyrelser etc.

Ett meddelande till stadsfullmäktige, kommunalfullmäktige, kyrkofullmäktige eller kyrkostämma tillställs emellertid resp. beslutande organs ordförande. Ur kontrollsynpunkt kan den erinran häremot göras, att ordföranden ifråga ofta jämväl är ordförande eller kassaförvaltare inom det förvaltningsorgan, som mottagit statsbidraget. Under sådana förhållanden förlorar ju anordningen avsett kontrollvärde.

Även om försändelsens mottagare icke samtidigt är den medelsmottagande kassaförvaltaren, är för övrigt fullmäktiges, resp. stämmans ordförande mera sällan revisor. Ordföranden skulle då endast ha att till revisorerna överbringa den mottagna uppgiften. Detta synes vara en onödig omgång, som icke kan vara betingad av behovet. Då revisorerna numera väljas före räkenskapsårets början, synes en sådan försändelse lämpligen böra gå direkt till revisorerna. Härigenom träffar uppgiften om det utbetalda statsbidraget den kontrollerande myndigheten direkt och alla mellanhänder undvikas. Den omständigheten att någon författningsenlig anmälningsskyldighet till länsstyrelsen med uppgift på revisorernas namn och adress icke föreligger, synes icke få verka hindrande för ett rationellt ordnande av den avsedda kontrollåtgärden. Då är det bättre att införa en bestämmelse i gällande författning dels om att vid revisorsvalet en av de utsedda revisorerna skall vara sammankallande och dels att uppgift å dennes namn och adress skall anmälas till länsstyrelsen liksom fallet är med ordförandeskap i fullmäktige och stämma samt vissa nämnder.

Det torde vara tillräckligt, om blott länsstyrelserna erhöles uppgift å den sammankallande revisorns namn och adress, enär statsbidragen till kommunerna och andra menigheter i regel utbetalas genom länsstyrelserna. Namnen och adresserna å de sammankallande revisorerna böra införas i länets allmänna kungörelser till ledning för dem, som vilja söka förbindelse med revi-

sorerna. Skulle det emellertid ifrågasättas, att även i de fall, då statsbidraget utbetalas av annan myndighet, denna skulle vara skyldig att härom lämna uppgift, kunde denna insändas till länsstyrelsen, som i så fall skulle ha skyldighet att vidarebefordra den till den sammankallande revisorn.

Motionärerna ha vidare föreslagit, att vederbörande statsmyndighet skulle översända en sammanställning av vad som utbetalats av statsmedel under det sistförflutna kalenderåret till respektive institutioner, styrelser och menigheter. För att en sådan uppgift skall få egentligt värde måste den vara vederbörande tillhanda före årsrevisionen. Det kan emellertid starkt ifrågasättas, om inte en dylik uppgift vid årsskiftet komme att åsamka vederbörande uppgiftsgivare så pass mycket arbete, att avlämnandet skulle draga alltför långt ut på tiden för att komma till nytta vid revisionen. Fråga är för övrigt, om inte dessa uppgifter med större fördel och mindre besvär kunde sändas vid samma tidpunkt som statsbidraget utginge. Det behövdes då blott en dublett av det reversal, som skall åtfölja remissan, och att denna dubblett samtidigt översändes till vederbörande revisor eventuellt genom länsstyrelsen. En sådan anordning vore jämväl ur kontrollsynpunkt av större värde än ett årssammandrag. Revisorerna finge då omedelbart underrättelse om ett utbetalt statsbidrag och kunde vid första kassakontrollen konstatera, om beloppet tillförts kassan.

Under här angivna förutsättningar skulle av motionärerna ifrågasatt avisering av utgående statsbidrag till kommunerna, förvisso bliva ett verksamt medel för kontroll av att medlen verkligen kommit vederbörande ändamål till godo.

Slutligen vill styrelsen ifrågasätta, om icke ifrågakommande uppgiftsskyldighet beträffande utbetalning av statsbidrag för fullständighetens skull borde kompletteras med skyldighet för landstingen att på enahanda sätt tillhandagå kommunerna med uppgift å till dem utbetalta landstingsbidrag.

Stockholm den 29 februari 1932.

Å Styrelsens för Svenska Landskommunernas förbund vägnar:

Sv. BENGSSON.

J. A. Zander.